

Nova llei electoral?

Jordi Salvat 16 de novembre de 2009

La catarsi col·lectiva provocada pels casos Millet i Pretòria podria servir d'alguna cosa al nostre país. Després de gairebé tres dècades encallats en la redacció d'una llei electoral catalana pròpia, els partits polítics catalans semblen ara decidits a treballar seriosament per a la seva redacció. Dic sembla perquè no hem passat encara la fase de les bones paraules i les bones intencions. És una tasca complicada perquè els interessos de les grans formacions xoquen frontalment a causa del repartiment desigual dels seus vots pel territori i el desequilibri demogràfic de Catalunya.

He sentit algunes declaracions d'intencions que m'agraden. El sistema alemany sembla que estigui agafant força com a referència i l'elecció d'un diputat per comarca o districte electoral #les comarques més poblades quedarien dividides en més d'un districte que escolliria el seu representant- combinada amb unes llistes tancades per circumscripció com fins ara pot ser un dels punts que generin consens. El sistema actual de llistes tancades i bloquejades provoca que la ciutadania d'una comarca no tingui un diputat de referència i aquesta nova llei electoral catalana podria acabar amb aquesta insuficiència del sistema. Un altra història és explicar aquest nou sistema als votants.

Vivim en una partitocràcia amb aparells de partits potentíssims i el gran dubte que em sorgeix és si un hipotètic diputat escollit pels votants del Priorat seria capaç de trencar la disciplina de vot del seu partit posant per davant els interessos del seu territori en una votació al Parlament? O aquest diputat respondria a cop de xiulet a les directrius de la direcció nacional. Si és el segon cas, la nova llei electoral només seria un rentat d'imatge sense cap efecte real, però si és el primer cas milloraríem la qualitat del nostre sistema democràtic, apropant la política a la ciutadania amb veritables representants del territori, que negociarien a l'estil nord-americà per defensar els interessos dels seus representats.

Un tema apart i que fins ara no s'ha parlat gaire són les eleccions municipals. L'actual sistema aboca massa ajuntaments a mocions de censura, casos de transfuguisme, pactes inestables i situacions d'ingovernabilitat exagerades.

L'exemple de Roda de Barà és paradigmàtica. Han fet una moció de censura, pateixen un cas de transfuguisme, pactes inestables i una ingovernabilitat actual, amanida amb presumptes irregularitats. Llistes obertes o almenys tancades però desbloquejades o elecció a doble volta de l'alcalde podrien ser solucions que cal estudiar sense presses. Però que no passin trenta anys! I les mesures per regenerar el nostre sistema democràtic han d'anar molt més enllà que una nova llei electoral catalana. Si fos així, ens quedaríem a la superfície i el que cal és arribar al fons del sistema.